

شاخص آزادی‌های اقتصادی در مصر، تونس و لیبی

وضعیت تونس

تونس صدمین اقتصاد آزاد جهان را دارد. در این کشور سرمایه‌گذاران آزاد نیستند و اعتبارات در اختیار آنان قرار نمی‌گیرد. تجارت بیشتر انحصاری است و فساد در دستگاه اداری اقتصاد این کشور گسترده است. تونس کشوری است با ۱۰/۴ میلیون جمعیت که نرخ بیکاری ۱۴/۷ درصدی دارد. تونس با کسب نمره ۵۸/۵ از ۱۰۰ در رتبه ۱۰۰ قرار دارد.

وضعیت لیبی

لیبی وضعیت بدی در آزادی اقتصادی دارد و بنیاد هریتیج هم این کشور را با رنگ قرمز مشخص کرده است. یعنی لیبی در دسته کشورهای بی‌جای دارد که اقتصادش آزاد نیست. لیبی در بین ۱۷۹ کشور حاضر در رده‌بندی با کسب نمره ۳۸/۶ در رده ۱۷۳ قرار دارد؛ یعنی شش پله به انتهای رنکینگ. این کشور که جمعیتی معادل ۶/۳ میلیون نفر دارد، نرخ بیکاری‌اش برای هریتیج نامشخص بوده و تورم آن هم ۲/۷ درصد محاسبه شده است. در لیبی نه می‌توان سرمایه‌گذاری کرد، نه شغلی انتخاب کرد و نه به اعتبارات دسترسی داشت. فساد غوغا می‌کند و حق مالکیت به رسمیت شناخته نمی‌شود. اقتصاد لیبی همانند مردمش در بند است.

بنیاد هریتیج (Heritage Foundation) هر ساله در ابتدای سال میلادی وضعیت اقتصادی کشورهای جهان از منظر آزادی اقتصادی را با استفاده از ده شاخصی که در زمینه پول و اعتبار، فضای کسب‌وکار، سرمایه‌گذاری و تجارت تعریف کرده است، می‌سنجد و تمام کشورهایی را که آمار اقتصادی قابل دسترسی دارند در یک رده‌بندی قرار می‌دهد. در این رده‌بندی واضح است که اقتصادهای مبتنی بر بازار و تجارت آزاد در جایگاه‌های اول قرار می‌گیرند و هر چه اقتصاد دولتی‌تر و محدودتر شود، رتبه آن کشور بیشتر خواهد شد. نگاهی به آمار و شاخص‌هایی بنیادیزد که این بنیاد معتبر از آزادی اقتصاد در سه کشور درگیر انقلاب داده است.

وضعیت مصر

این کشور که در زمینه آزادی‌های اقتصادی جایگاهی بهتر از دو کشور تونس و لیبی دارد، در رده‌بندی بنیاد هریتیج با کسب نمره متوسط ۵۹/۱ از ۱۰۰ نمره برای آزادی اقتصاد در جایگاه ۹۶ در بین ۱۷۹ کشور حاضر در جدول قرار می‌گیرد. واضح است که اگر چه مصر در برخی شاخص‌ها، چون مالیات و تجارت رتبه خوبی دارد، وضعیت حق مالکیت در این کشور چندان مناسب نیست و فساد اداری نیز در اقتصاد به نسبت بالایی وجود دارد. بنیاد هریتیج در اطلاعات مورد استفاده خود جمعیت مصر را ۷۶/۷ میلیون، نرخ بیکاری را ۹/۴ درصد و تورم را ۱۶/۲ درصد ذکر کرده است.

رتبه بندی شاخص آزادی اقتصادی در ۳ کشور مصر، تونس و لیبی (از ۱۰۰ امتیاز)

لیبی	تونس	مصر	شاخص
۲۰/۰	۸۰/۲	۶۴/۵	آزادی کسب و کار
۸۵/۰	۵۳/۵	۷۴/۰	آزادی تجارت
۸۰/۳	۷۳/۷	۸۹/۶	آزادی مالیاتی
۴۴/۵	۷۷/۶	۶۵/۳	آزادی در هزینه های دولت
۷۱/۰	۷۷/۳	۶۰/۸	آزادی پولی
۱۰/۰	۳۵/۰	۶۵/۰	آزادی سرمایه گذاری
۲۰/۰	۳۰/۰	۵۰/۰	آزادی اعتبارات
۱۰/۰	۵۰/۰	۴۰/۰	حق مالکیت
۲۵/۰	۴۲/۰	۲۸/۰	آزادی از فساد
۲۰/۰	۶۵/۷	۵۳/۶	آزادی شغلی